OKOLJSKI PREDPISI 2020

Pregled novosti in vpogled v 2021

ODVETNIŠKA DRUŽBA NEFFAT, O.P., D.O.O.

VSEBINA

1 UVOD

2 ZAKON O VARSTVU OKOLJA

3 ZAKON O OHRANJANJU NARAVE

4 ZAKON O VODAH

5 UREDBA O ODPADKIH

6 UREDBA O POSEGIH V OKOLJE, ZA KATERE JE TREBA IZVESTI PRESOJO VPLIVOV NA OKOLJE

UVOD

V letu 2020 je na področju zakonodaje, ki ureja okolje, prišlo do kar nekaj sprememb.

Z namenom, da vse zainteresirane opozorimo na spremembe zakonodaje vam v nadaljevanju podajamo predstavitev ključnih novosti.

Za podrobnejšo razlago uporabe spremenjenih določb, glede na vaše dejansko stanje, smo vam seveda na voljo.

Odvetniška družba Neffat, o.p., d.o.o.

ZAKON O VARSTVU OKOLJA

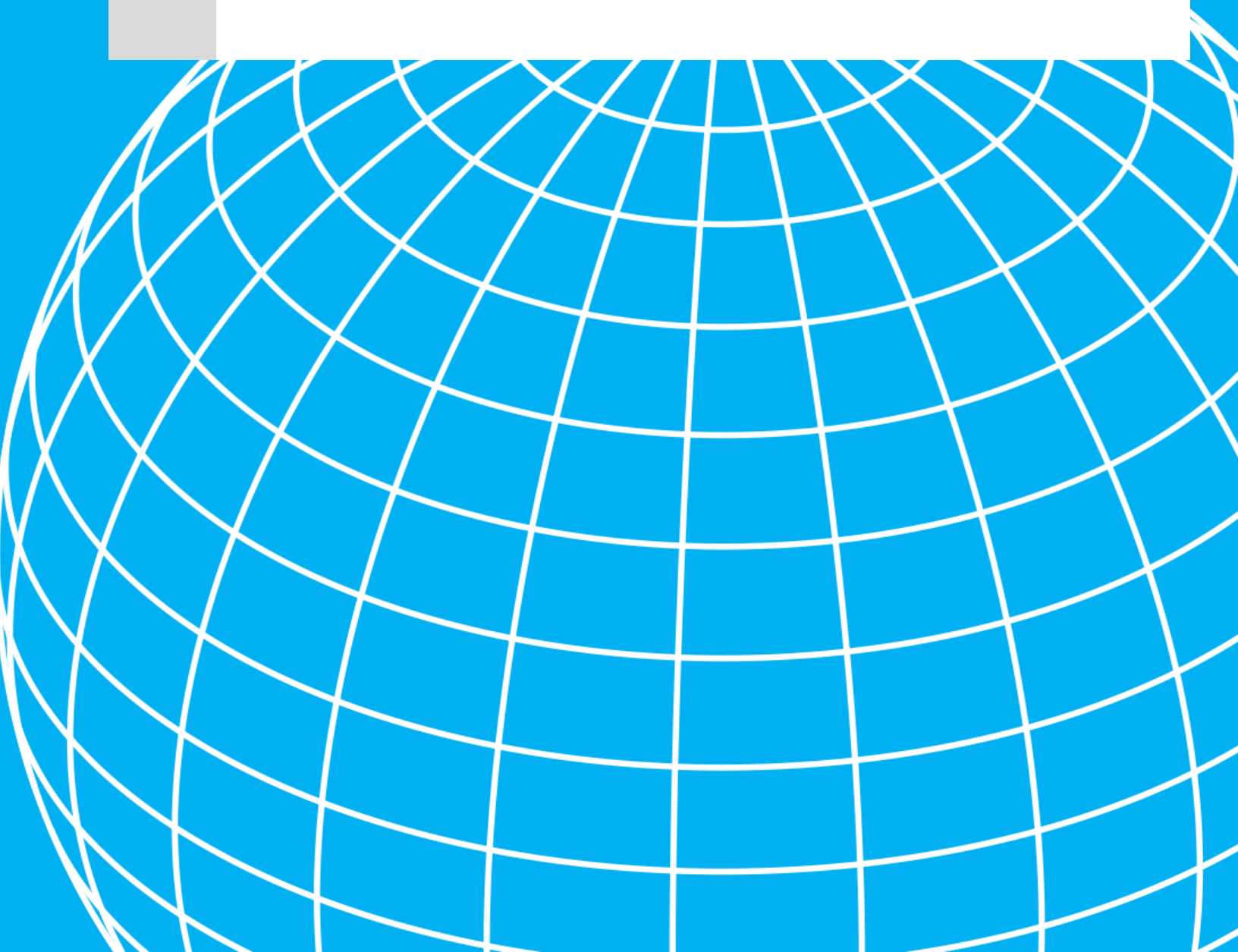

NOVELA ZVO-1J

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja (v nadaljevanju: ZVO-1J) je bil objavljen v Uradnem listu RS št. 158/2020 in je začel veljati 15 dan po njegovi objavi.

S sprejeto novelo so bili spremenjeni 3 vsebinski sklopi, in sicer:

SISTEM PROIZVAJALČEVE RAZŠIRJENE ODGOVORNOSTI

SISTEM TRGOVANJA S PRAVICAMI DO EMISIJE TOPLOGREDNIH PLINOV V UNIJI

ZAHTEVE GLEDE IZVAJANJA OBRATOVALNEGA MONITORINGA

SISTEM PROIZVAJALČEVE RAZŠIRJENE ODGOVORNOSTI

Kaj sploh je proizvajalčeva razširjena odgovornost?

Sistem proizvajalčeve razširjene odgovornosti (oziroma, kot tudi v nadaljevanju: sistem PRO) je sklop predpisanih ukrepov, ki zagotavljajo, da proizvajalci določenih izdelkov nosijo finančno ali finančno in organizacijsko odgovornost za ravnanje v fazi odpadkov, ki nastanejo iz izdelkov.

PRENOS DIREKTIV

Direktiva (EU) 2018/851 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive 2008/98/ES o odpadkih

Direktiva (EU) 2019/904 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje

OBVEZNOSTI PRO

1.
ravnanje z izdelki PRO, ki spodbuja njihovo ponovno uporabo in preprečevanje odpadkov

2.
ravnanje z vsemi odpadki, ki na območju RS nastanejo iz izdelkov PRO, tako da se spodbuja recikliranje in drugi postopki predelave odpadkov

3.
delno ali celotno financiranje ravnanja z odpadki, ki na območju RS nastanejo iz izdelkov PRO

Kako lahko proizvajalec izpolnjuje obveznosti PRO?

subsidiarna finančna odgovornost proizvajalca

V kolikor združenje proizvajalcev ali druga gospodarska družba ne izpolni obveznosti PRO, je subsidiarno finančno odgovoren proizvajalec, ki je za skupno izpolnjevanje obveznosti pooblastil takšno združenje ali družbo.

SISTEM TRGOVANJA S PRAVICAMI DO EMISIJE TOPLOGREDNIH PLINOV V UNIJI

Kaj je sistem trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov v EU?

Za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov z najnižjimi mogočimi stroški in ekonomsko učinkovitostjo, so upravljavci tistih naprav, ki so z zakonom obvezani za pridobitev dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov in operatorji zrakoplovov, vključeni v sistem trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov v EU.

V ta namen so skladno s 125. členom ZVO-1 določeni tudi emisijski kuponi, ki odražajo v tonah ekvivalenta ogljikovega dioksida, ki so povezani s pravicami iz naprave. Tona ekvivalenta ogljikovega dioksida pomeni eno metrsko tono ogljikovega dioksida ali ustrezno količino drugega toplogrednega plina z ekvivalentnim potencialom globalnega segrevanja ozračja.

PRENOS DIREKTIV

Direktiva (EU) 2018/410 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2018 o spremembi Direktive 2003/87/ES za krepitev stroškovno učinkovitega zmanjšanja emisij in nizkoogljičnih naložb ter Sklepa (EU) 2015/1814

SPREMEMBA

ZVO-1J predvideva spremembo v zvezi z možnostjo porabe sredstev, ki so pridobljeni na dražbi emisijskih kuponov.

Sredstva sklada se tako lahko namenijo tudi za kritje posrednih stroškov zaradi stroškov emisij toplogrednih plinov.

ZAHTEVE GLEDE IZVAJANJA OBRATOVALNEGA MONITORINGA

Kaj je obratovalni monitoring?

Obratovalni monitoring, ki pomeni zagotavljanje monitoringa vplivov delovanja na okolje, mora izvajati povzročitelj obremenitve pri opravljanju svoje dejavnosti. Obratovalni monitoring obsega monitoring onesnaževanja okolja, monitoring stanja okolja, če s svojimi emisijami neposredno povzroča spremembo stanja okolja, monitoring zaradi zmanjševanja tveganja za okolje in monitoring naravnih pojavov, če oseba s svojo dejavnostjo neposredno vpliva nanje.

Kdaj lahko obratovalni monitoring opravlja oseba, ki ni vpisana v evidenco?

Če gre za:

1. trajne ali dnevne meritve emisije snovi in toplote v vode iz zaključkov v BAT,
2. trajne meritve pretoka, meritve pH vrednosti ali temperature,
3. meritve hrupa zaradi uporabe zvočnih naprav,
4. trajne meritve stanja okolja ali
5. meritve komunalne odpadne vode iz komunalnih čistilnih naprav manjše zmogljivosti.

ZAKON O OHRANJANJU NARAVE

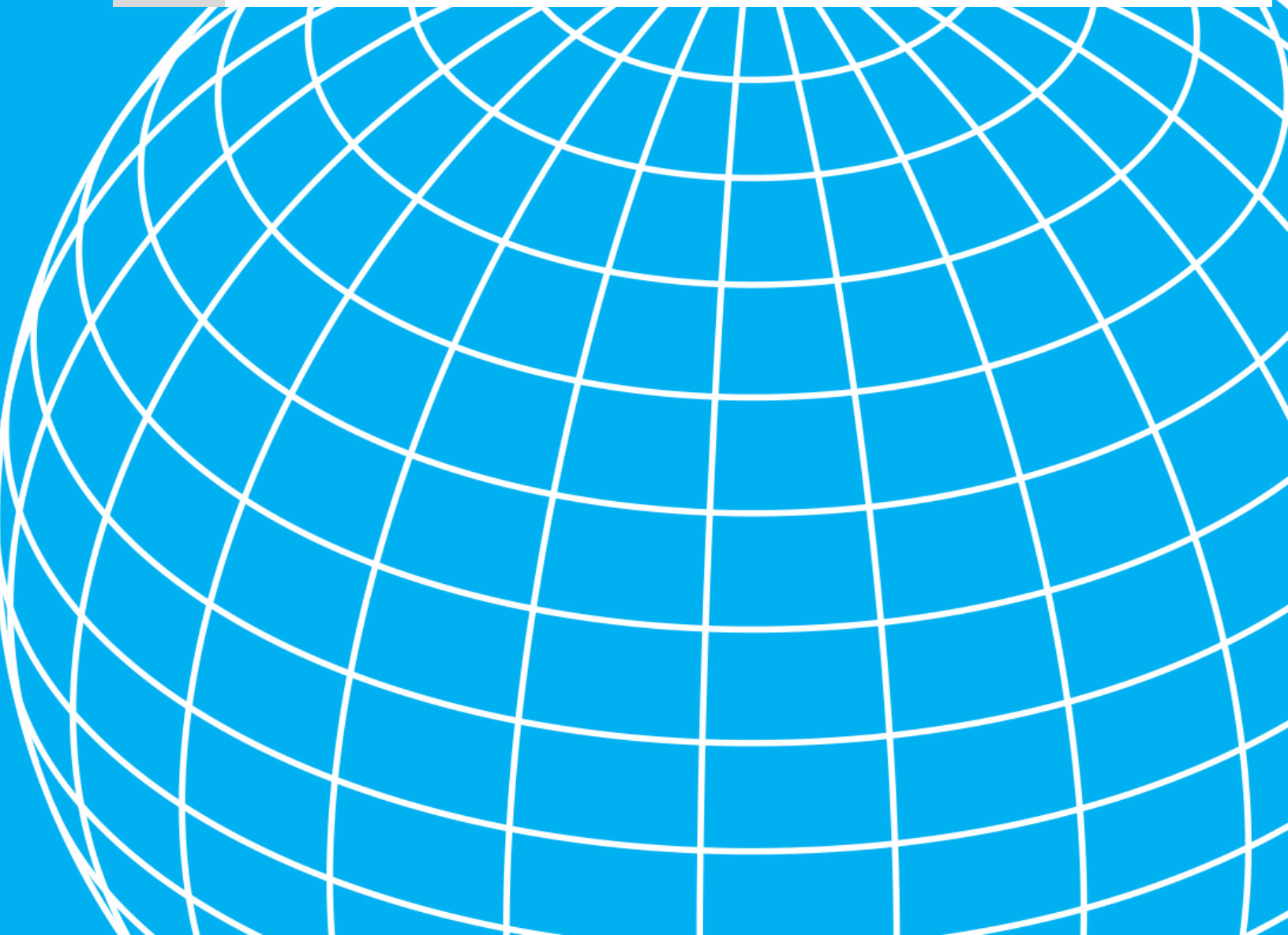

NOVELA ZON-E

V slovenski pravni red se je s spremembo Zakona o ohranjanju narave (v nadaljevanju: ZON), z Zakonom o spremembah Zakona o ohranjanju narave (v nadaljevanju: ZON-E) predvsem uskladila obstoječa evropska, kot tudi slovenska zakonodaja.

USKLADITEV S HABITATNO DIREKTIVO GLEDE NADOMESTNEGA HABITATA

USKLADITEV Z ZAKONOM O DRUŠTVIH

PRENOS DIREKTIV

Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst

Kako je bila urejena zakonodaja pred spremembo uvedeno z ZON-E?

Vzpostavitev nadomestnega habitata ima (kot izravnalni ali kot omilitveni ukrep) prednost pred kakršnimikoli omilitvenimi ukrepi.

Pristojni organ je lahko soglašal z načrti in projekti, tudi če so ti škodovali celovitosti zadevnih območij Natura.

Sodišče EU v zadevi z opr. št. C-521/12:
nadomestni habitat se vedno smatra za izravnalni ukrep

V takih primerih gre vedno za postopek prevlade javne koristi, kot ga ureja člen 6(4) Habitatne direktive.

VZROK SPREMEMBE

Glede na zakonodajo, ki je veljala pred spremembo je Evropska komisija ugotovila, da lahko pristojni organi soglašajo z načrti ali projekti, tudi v primeru, da ti škodujejo celovitosti zadevnih območij Natura.

Zaradi takšne možnosti razlage pa so se pojavljala odstopanja od člena 6(4) Habitatne direktive, saj se tako niso uporabili ustrezni postopki in pogoji, ki so predvideni s Habitatno direktivo, s tem pa se je odpirala možnost, da je bila dana prednost vzpostavitvi nadomestnega habitata namesto vzpostavitve omilitvenih ukrepov.

Nevladne organizacije na področju ohranjanja narave - POGOJI

1. s svojim delovanjem pomembno prispeva k ohranjanju narave s tem, da dejavno sodeluje pri ohranjanju narave, izvaja promocijo ohranjanja narave ali širi strokovno znanje na področju ohranjanja narave z izobraževanjem in vzgojo in

2. če je nevladna organizacija organizirana v statusni obliki društva mora imeti najmanj 50 aktivnih članov, pri čemer se šteje, da je član aktiven, če je tekoče in za zadnji dve pretekli koledarski leti bil udeležen na zboru članov in plačal članarino ali

3. če je nevladna organizacija organizirana v statusni obliki zavoda mora imeti v tekočem in v zadnjih dveh preteklih koledarskih letih ves čas zaposleni najmanj dve osebi s polnim delovnim časom, ki imata najmanj šesto raven izobrazbe in dve leti delovnih izkušenj s področja ohranjanja narave ali

4. če je nevladna organizacija organizirana v obliki ustanove mora imeti v tekočem in v zadnjih dveh preteklih koledarskih letih najmanj 10.000 EUR premoženja v vsakem letu.

SPREMEMBA

Status nevladne organizacije lahko pridobi na področju ohranjanja narave tudi nevladna organizacija oziroma zveza nevladnih organizacij, ki ne izpolnjuje teh predpisanih pogojev, v kolikor ima z RS sklenjeno koncesijsko pogodbo za izvajanje trajnostnega gospodarjenja ali upravljanja z naravnimi viri, če ima z RS ali samoupravno lokalno skupnostjo sklenjeno koncesijsko pogodbo o upravljanju zavarovanih območij ali če organizira enote, službe in druge operativne sestave za opravljanje nalog zaščite, reševanja in pomoči oziroma javne službe na podlagi odločitve pristojnega organa lokalne skupnosti ali državnega organa.

ZAKON O VODAH

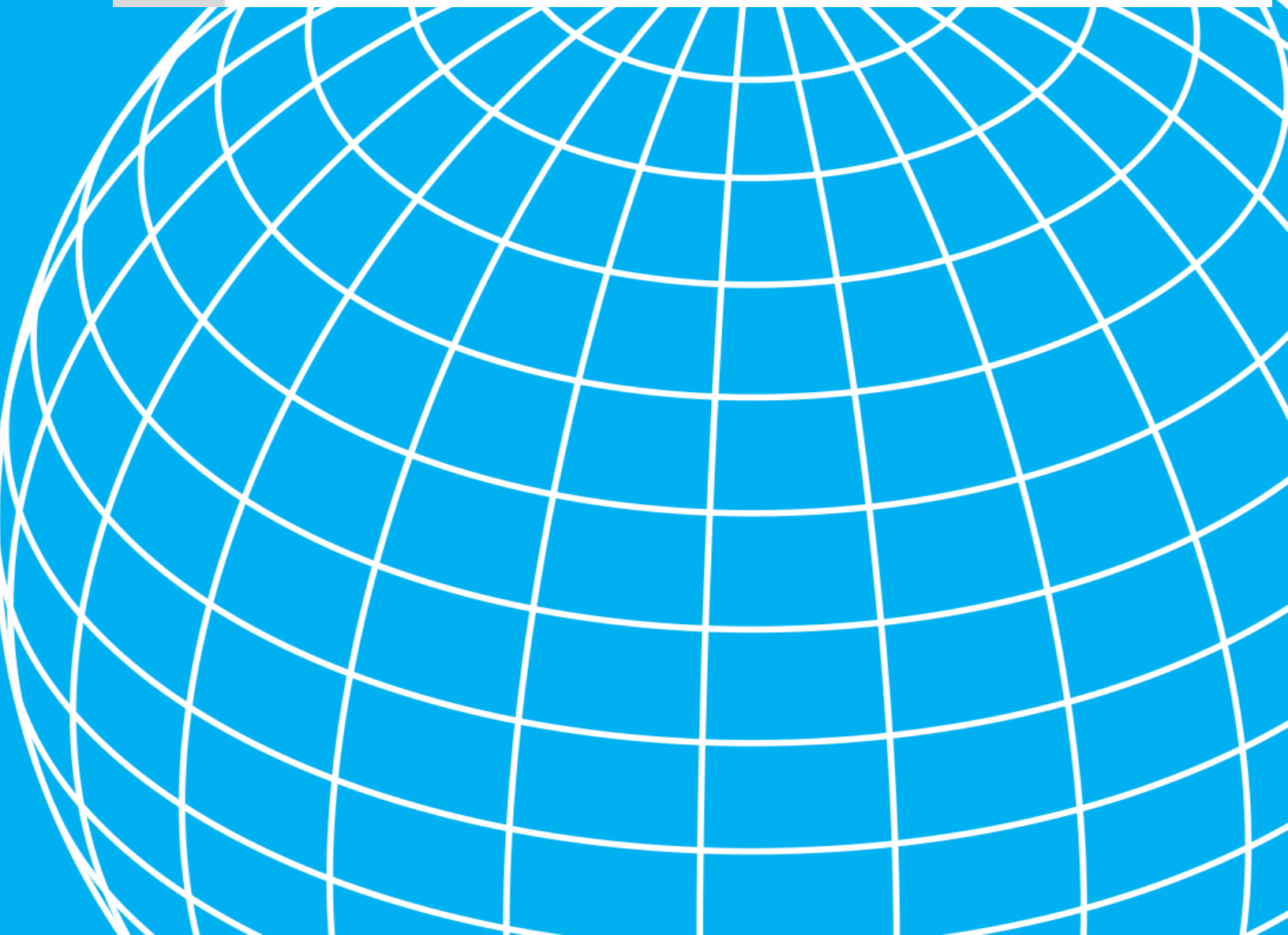

NOVELA ZV-1F

V letu 2020 je bila sprejeta tudi novela F Zakona o vodah (v nadaljevanju: ZV-1) z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o vodah (v nadaljevanju: ZV-1F).

SKLAD ZA VODE - NAMEN PORABE SREDSTEV IZ OMENJENEGA SKLADA

Dodatni nameni za porabo sredstev sklada, poleg obstoječih so:

1. *gradnja vodne infrastrukture, vključno z nakupom zemljišč, potrebnih za njeno gradnjo,*

2. *izvedba izrednih ukrepov v času povečane stopnje ogroženosti zaradi škodljivega delovanja voda in izvedbe izrednih ukrepov po naravni nesreči zaradi škodljivega delovanja voda,*

3. *občinski projekti novogradnje ali rekonstrukcije sistemov za oskrbo s pitno vodo za zagotovitev javne oskrbe s pitno vodo, ki jih ni mogoče sofinancirati iz sredstev Evropske unije, kadar je v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, predpisano opremljanje z javnim vodovodom,*

4. *odkup zasebnih vodovodov s strani občin zaradi zagotovitve javne oskrbe s pitno vodo, kadar je v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, predpisano opremljanje z javnim vodovodom,*

5. *občinski projekti novogradnje ali rekonstrukcije javne kanalizacije v aglomeracijah s skupno obremenitvijo, manjšo od 2.000 populacijskih ekvivalentov, kadar je v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, predpisano opremljanje z javno kanalizacijo, če jih ni mogoče sofinancirati iz sredstev Evropske unije.*

DODELJEVANJE SREDSTEV SKLADA

Sredstva se dodeljujejo na podlagi javnega poziva ali javnega razpisa. Ministrstvo o upravičenosti do dodelitve sredstev Sklada odloči z odločbo.

Z odločbo se določi namen, za katerega se sredstva dodeljujejo, višina dodeljenih sredstev, rok za izvedbo projekta, za katerega se sredstva dodeljujejo, pogoji, ki morajo biti izpolnjeni za dodelitev sredstev in rok za njihovo izpolnitev, rok za predložitev dokumentacije za izplačilo dodeljenih sredstev in druge zahteve, ki jih glede na namen dodeljenih sredstev določa javni poziv ali javni razpis.

Odločbo, s katero je bilo odločeno o upravičenosti do dodelitve sredstev, lahko v upravnem sporu izpodbija le tožnik, katerega upravičenost se je presojala.

ODVZEM SREDSTEV SKLADA

1. dodeljenih sredstev deloma ali v celoti ne uporabi za namen, določen z odločbo iz prejšnjega člena,

2. projekta ne izvede v roku, določenem z odločbo iz prejšnjega člena, ali dodatnem daljšem roku, ki ga s sklepom določi ministrstvo,

3. ne izpolni pogojev za dodelitev sredstev v roku, določenem z odločbo iz prejšnjega člena, ali v dodatnem daljšem roku, ki ga s sklepom določi ministrstvo,

4. ne predloži dokumentacije v roku, določenem z odločbo iz prejšnjega člena, ali v dodatnem daljšem roku, ki ga s sklepom določi ministrstvo,

5. onemogoči ali ovira nadzor nad namensko porabo dodeljenih sredstev ali

6. ne izpolni drugih zahtev, ki jih glede na namen dodeljenih sredstev določa javni poziv ali javni razpis.

V PRIPRAVI:
NOVELA ZV-1G

Dne 25. 11. 2020 je bil v javno obravnavo podan tudi predlog novele G ZV-1.

Predlog:
SPREMEMBA V ZVEZI S PRIOBALNIMI ZEMLJIŠČI

UREDBA O ODPADKIH

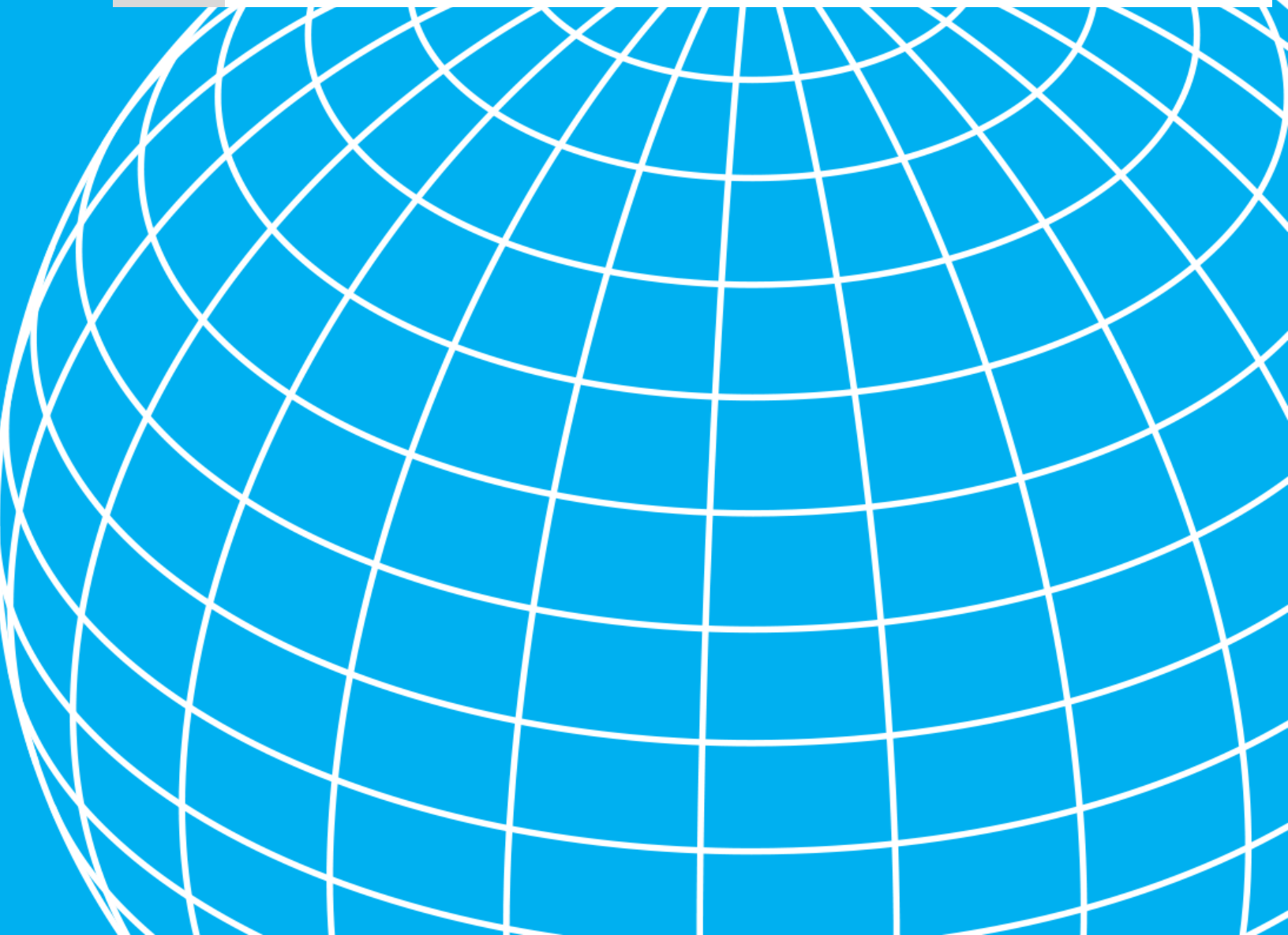

Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o odpadkih

V letu 2020 je bila sprejeta Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o odpadkih

PRENEHANJE STATUSA ODPADKOV

VLOGA ZA PRIDOBITEV OKOLJEVARSTVENEGA DOVOLJENJA

VSEBINA OKOLJEVARSTVENEGA DOVOLJENJA

PRENOS DIREKTIV

Direktiva (EU) 2018/851 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive 2008/98/ES o odpadkih

POGOJI ZA PRENEHANJE STATUSA ODPADKA

1. predelano snov ali predmet je treba uporabiti za specifične namene,

2. za predelano snov ali predmet obstaja trg ali povpraševanje, razen v primeru, ko predelovalec odpadkov predelano snov ali predmet uporabi sam,

3. predelana snov ali predmet izpolnjuje tehnične zahteve za specifične namene ter zadosti predpisom ali standardom, ki se uporabljajo za proizvode, in

4. uporaba predelane snovi ali predmeta ne bo škodljivo vplivala na zdravje ljudi in okolje.

KDAJ SO POGOJI IZPOLNJENI?

Ko je:

1. zaključena priprava odpadkov za ponovno uporabo,

2. zaključen postopek snovne predelave odpadkov na industrijski ravni, v katerem predelana snov ali predmet nadomesti naravne vire ali druge surovine in pomožne materiale, ki bi se sicer uporabili v tem postopku, pri čemer je izvzeta predelava odpadnih organskih snovi v kompost ali digestat in uporaba tega komposta ali digestata, ali

3. zaključen kateri koli drug postopek predelave odpadkov, če so za določene, v tem postopku pridobljene snovi ali predmete izpolnjena merila za določitev, kdaj določene predelane snovi ali predmeti prenehajo biti odpadki, določena za tovrstne materiale s posebnim predpisom.

VLOGA ZA PRIDOBITEV OKOLJEVARSTVENEGA DOVOLJENJA

1. ime in naslov oziroma firmo in sedež, dejavnost in matično številko vlagatelja,

2. številke odpadkov in količine odpadkov, ki se bodo obdelovali,

3. postopek in metodo obdelave po skupinah odpadkov, ki se jih obdeluje po enakem postopku in metodi obdelave,

4. kraj obdelave z navedbo šifre in imena katastrske občine ter parcelne številke ali številke stavbe iz registra nepremičnin in

5. o napravi za obdelavo odpadkov, če je ta za obdelavo potrebna, vključno z njeno zmogljivostjo.

UREDBA O POSEGIH V OKOLJE, ZA KATERE JE TREBA IZVESTI PRESOJO VPLIVOV NA OKOLJE

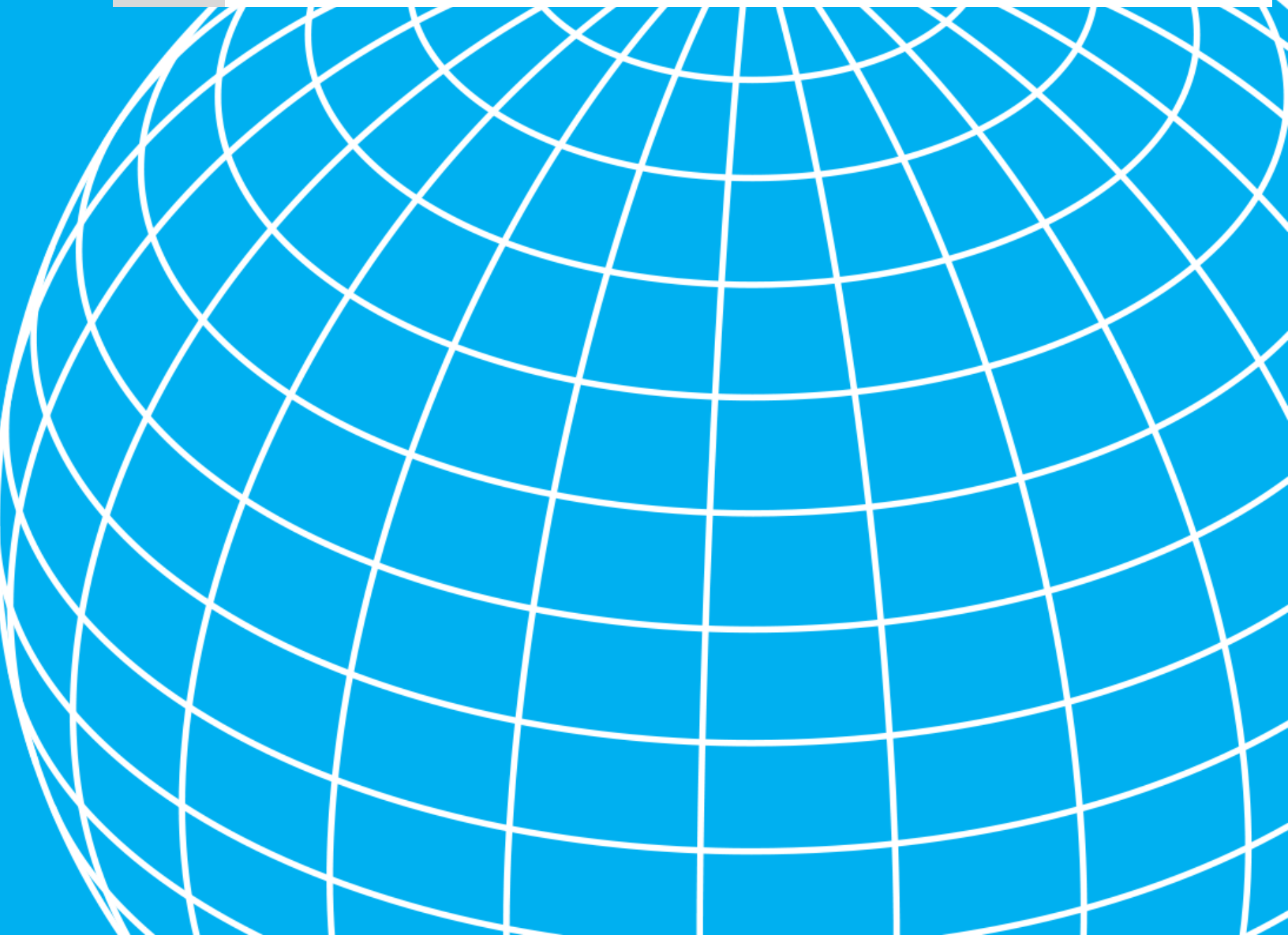

Uredba o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje

VRSTE POSEGOV V OKOLJE, ZA KATERE SE IZVEDE PREDHODNI POSTOPEK

OBRAVNAVA KUMULATIVNIH POSEGOV V OKOLJE

OBVEZNOSTI IZVEDBE PREDHODNEGA POSTOPKA V PRIMERU SPREMEMB ŽE OBSTOJEČIH POSEGOV

IZVEDBO PREDHODNEGA POSTOPKA ZA POSEGE, KI NE DOSEGAJO PRAGOV IZ PRILOGE 1

PRENOS DIREKTIV

Direktiva 2014/52/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o spremembi Direktive 2011/92/EU o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje

AVTORJI

Domen Neffat LL.M. (Heidelberg)

Jakob Stanič Gruden

Urška Stopar

Odvetniška družba Neffat o.p., d.o.o. svetuje stranka na področju korporacijskega prava, prava javnih naročil, ravnanja z odpadki in okoljskega prava, gradbenega prava, nepremičnin, sodnih sporov, gospodarskega prava, GDPR, gospodarskega kazenskega prava, avtorskega prava in na drugih pravnih področjih. V vse bolj zapletenem gospodarskem svetu verjamemo, da je naša vloga pomagati našim strankam pri oblikovanju možnih rešitev, ki izhajajo iz različnih situacij, pridobivanje učinkovitih, celovitih in prilagojenih pravnih nasvetov v različnih zapletenih situacijah, optimizacijo odločanja v vsakem možnem času. Da bi to dosegli, naša ekipa verjame, da je kakovost odnosa, ki ga imamo s strankami, eden ključnih dejavnikov za uspeh pravnega dela, ki nam je zaupano. Zavedamo se, da je ključ do tega razumevanje gospodarske, sektorske, finančne in vodstvene kulture naših strank, ki jih pri našem delu ves čas upoštevamo.

Ta publikacija je informativne narave in ne predstavlja pravnega nasveta ali podobnih storitev. Obstaja možnost, da ne obsega vseh aspektov vsebine, ki je relevantna za posamezni primer v praksi.

Redne objave lahko spremljate na našem blogu:
https://neffat.si/blog/

W: www.neffat.si
E: info@neffat.si
T: +386 1 300 00 70
Odvetniška družba Neffat o.p., d.o.o.,
Miklošičeva cesta 18, 1000 Ljubljana